

Kính gửi: Thứ trưởng Bùi Hồng Minh

Viện Kinh tế xây dựng báo cáo Thứ trưởng một số vấn đề có liên quan đến việc giảm thuế VAT theo quy định tại Nghị định số 15/2022/NĐ-CP của Chính phủ đối với lĩnh vực quản lý chi phí đầu tư xây dựng như sau:

1. Quy định của Nghị định số 15/2022/NĐ-CP có liên quan đến quản lý chi phí đầu tư xây dựng

Theo quy định tại Nghị định số 15/2022/NĐ-CP, việc giảm thuế VAT từ ngày 01/2/2022 đến hết ngày 31/12/2022 có liên quan đến việc xác định chi phí đầu vào của chi phí đầu tư xây dựng (*tổng mức đầu tư, dự toán công trình, dự toán gói thầu*); cụ thể:

- Công trình xây dựng là đối tượng áp dụng mức thuế VAT 8%.
- Dịch vụ tư vấn đầu tư xây dựng là đối tượng áp dụng mức thuế VAT 8%.
- Đối với vật liệu xây dựng: một số loại vật liệu là đối tượng được giảm thuế VAT 8% nhưng còn một số loại vật liệu không được giảm thuế VAT (*quy định tại Phụ lục I của Nghị định*).

2. Vấn đề cần phải xử lý đối với chi phí đầu tư xây dựng theo quy định của Nghị định số 15/2022/NĐ-CP

- Theo quy định hiện hành, tổng mức đầu tư, dự toán công trình, dự toán gói thầu xác định thuế VAT ở mức 10%. Mức thuế VAT này được hiểu là mức thuế được dự tính trước để đảm bảo có đủ nguồn kinh phí phục vụ cho việc nộp thuế VAT theo quy định. Việc nộp thuế VAT được nhà thầu thực hiện thông qua nội dung của hợp đồng và các quy định có liên quan đến trách nhiệm nộp thuế.

- Theo quy định của Nghị định số 15/2022/NĐ-CP, việc áp dụng mức thuế VAT 8% để xác định tổng mức đầu tư, dự toán công trình, dự toán gói thầu đối với các dự án, công trình, gói thầu trong giai đoạn từ 01/2/2022 đến ngày 31/12/2022 sẽ gặp những vướng mắc, đó là:

+ Khi áp dụng mức thuế VAT 8% để xác định tổng mức đầu tư, dự toán công trình, dự toán gói thầu đối với các dự án, công trình, gói thầu có khối lượng thực hiện và hoàn thành trong giai đoạn từ 01/2/2022 đến 31/12/2022 sẽ không có vướng mắc.

+ Khi áp dụng mức thuế VAT 8% để xác định tổng mức đầu tư, dự toán công trình, dự toán gói thầu đối với các dự án, công trình, gói thầu có khối lượng còn

phải thực hiện sau 31/12/2022 là vướng mắc do thuế VAT đầu vào chỉ tính ở mức 8% sẽ không đủ để nộp thuế VAT đầu ra 10%.

- Đối với các dự án, công trình, gói thầu đã triển khai thực hiện hợp đồng trước thời điểm ngày 01/02/2022 là không gặp vướng mắc do thuế VAT đầu vào đã được dự kiến ở mức 10% (đã có thỏa thuận trong hợp đồng). Chi phát sinh nghiệp vụ về việc nộp thuế VAT cho các khối lượng của các hợp đồng được thực hiện từ 01/2/2022 đến hết ngày 31/12/2022 (nghiệp vụ này do các chủ thể hợp đồng thực hiện theo hướng dẫn về trách nhiệm nộp thuế VAT).

- Theo quy định hiện hành, giá vật liệu đầu vào để lập tổng mức đầu tư, dự toán công trình, dự toán gói thầu là giá vật liệu trước thuế VAT. Do vậy, khi xác định chi phí vật liệu trong tổng mức đầu tư, dự toán công trình, dự toán gói thầu là không bị ảnh hưởng bởi việc giảm thuế VAT. Việc giảm thuế VAT đối với vật liệu xây dựng chỉ có tác động đến giao dịch, nộp thuế, hoàn thuế. Các nghiệp vụ này do nhà cung ứng vật liệu, nhà thầu và cơ quan quản lý thuế thực hiện theo quy định.

3. Đề xuất một số giải pháp

- Từ các phân tích trên đây cho thấy quy định của Nghị định số 15/2022/NĐ-CP đòi hỏi cần phải có hướng dẫn áp dụng việc giảm thuế VAT. Theo đó, cần có hướng dẫn áp dụng giảm thuế VAT cho việc xác định tổng mức đầu tư, dự toán công trình, dự toán gói thầu cho giai đoạn từ 01/2/2022 đến 31/12/2022. Tuy nhiên, việc hướng dẫn áp dụng mức thuế VAT 8% là khá phức tạp; cụ thể:

+ Đối với các dự án, công trình, gói thầu có khối lượng còn phải thực hiện sau 31/12/2022 sẽ không đủ nguồn kinh phí để nộp thuế VAT với mức 10%.

+ Việc phân định rõ các dự án, công trình, gói thầu được lập, thẩm định, phê duyệt định tổng mức đầu tư, dự toán công trình, dự toán gói thầu trong giai đoạn từ 01/2/2022 đến 31/12/2022 là không dễ dàng.

- Để khắc phục các bất cập trên khi hướng dẫn áp dụng việc áp dụng giảm thuế VAT trong xác định và quản lý chi phí đầu tư xây dựng thì cần có các phương án xử lý như sau:

+ *Phương án 1:* Hướng dẫn áp dụng mức thuế VAT 10% khi xác định tổng mức đầu tư, dự toán công trình, dự toán gói thầu trong giai đoạn từ 01/2/2022 đến 31/12/2022. Phương án này có ưu điểm là đơn giản, dễ thực hiện và dự kiến được trước kinh phí đủ để nộp thuế VAT cho các khối lượng cần phải thực hiện sau 31/12/2022. Tuy nhiên, phương án này có nhược điểm là chưa phù hợp với quy định của Nghị định số 15/2022/NĐ-CP và có ảnh hưởng nhất định đến việc cân đối vốn đầu tư (có thể dự kiến thừa kinh phí nhưng mức độ ảnh hưởng là không lớn). Để thực hiện được phương án này thì cần có ý kiến của Chính phủ.

+ *Phương án 2:* Hướng dẫn chi tiết áp dụng mức thuế VAT 8% khi xác định tổng mức đầu tư, dự toán công trình, dự toán gói thầu trong giai đoạn từ 01/2/2022

đến 31/12/2022. Phương án này có ưu điểm duy nhất là tuân thủ quy định của Nghị định số 15/2022/NĐ-CP nhưng không phù hợp đối với các dự án, công trình, gói thầu có khối lượng còn phải thực hiện sau 31/12/2022 (không đủ kinh phí để nộp thuế VAT). Để thực hiện được phương án này thì cần có quy định bổ sung dự phòng khoản kinh phí để nộp thuế VAT 10% đối với các khối lượng còn phải thực hiện sau 31/12/2022. Tuy nhiên, quy định này cần phải có ý kiến của Chính phủ do Nghị định số 10/2021/NĐ-CP không quy định dự phòng đối với thuế VAT.

- Đối chiếu với quy định của Nghị định số 15/2022/NĐ-CP cho thấy Nghị định không giao trách nhiệm cho Bộ Xây dựng hướng dẫn việc giảm thuế VAT 8%. Do vậy, để có văn bản hướng dẫn thì cần có ý kiến của Thủ tướng Chính phủ cho phép.

4. Một số kiến nghị

Viện Kinh tế xây dựng kiến nghị Bộ Xây dựng sớm có văn bản báo cáo Thủ tướng Chính phủ về việc áp dụng thuế VAT trong quản lý chi phí đầu tư xây dựng công trình theo quy định của Nghị định số 15/2022/NĐ-CP. Theo đó, kiến nghị sử dụng *Phương án 1* đã nêu trên để hướng dẫn áp dụng việc giảm thuế VAT theo quy định của Nghị định số 15/2022/NĐ-CP.

Viện Kinh tế xây dựng kính báo cáo và xin ý kiến chỉ đạo của Thủ tướng.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Cục KTXD, Vụ PC (để p/h);
- Lưu VKT, GXD, Ph.05

VIỆN TRƯỞNG
BỘ XÂY DỰNG
VIỆN KINH TẾ
XÂY DỰNG
Lê Văn Cư

DUNG
IG